

-imagine generată de AI pentru ANCOM-

Ghid **privind încheierea acordurilor de** **INTERCONECTARE** **în vederea furnizării serviciilor de terminare** **a apelurilor de voce la puncte fixe / mobile**

2025

Cuprins

Capitolul 1. Cadrul legal și domeniul de aplicare	3
Capitolul 2. Principii de interconectare	6
2.1 Importanța interconectării și continuitatea principiilor statuate anterior	6
2.2 Condiții pentru interconectări eficiente	6
Capitolul 3. Transparența informațiilor de interconectare	7
3.1 Publicarea ofertelor de interconectare	7
3.2 Conținutul ofertei de interconectare	7
3.3 Puncte de interconectare	8
3.4 Partajarea infrastructurii și colocarea	9
Capitolul 4. Aspecte economice de interconectare	9
4.1 Tarife de terminare a apelurilor reglementate la nivel european	9
4.2 Servicii auxiliare de interconectare necesare pentru implementarea arhitecturii de interconectare	10
4.3 Principiul eficienței economice aplicat în implementarea arhitecturii de interconectare	11
Capitolul 5. Condiții tehnice și operaționale de furnizare a serviciilor	11
5.1 Standarde tehnice de interconectare și interoperabilitate	12
5.2 Parametri tehnici de calitate a serviciilor de interconectare (QoS)	14
5.3 Indicatori de performanță privind calitatea interconectărilor (KPI)	15
Capitolul 6. Demersuri de interconectare	16
6.1 Negocierea acordurilor de interconectare	16
6.2 Acorduri standard de interconectare	17
6.3 Rolul autorității de reglementare	17
6.4 Soluționarea litigiilor	18

Capitolul 1. Cadrul legal și domeniul de aplicare

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, orice furnizor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului beneficiază de dreptul de a negocia și de a încheia acorduri de acces sau de interconectare cu orice alți furnizori de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului. Potrivit prevederilor art. 11 din același act normativ, „Încheierea acordurilor de acces și interconectare se realizează, în condițiile legii, potrivit principiilor libertății contractuale și negocierii cu bună-credință a condițiilor tehnice și comerciale ale acestora, cu respectarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență.”

Totodată, conform art. 12 al aceleiași ordonanțe „(1) Pentru a se asigura furnizarea și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, orice operator al unei rețele publice de comunicații electronice are:

a) dreptul de a negocia un acord de interconectare cu orice alt operator al unei rețele publice de comunicații electronice, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice interconectate cu rețeaua oricăruia dintre cei 2 operatori;

b) obligația, la cererea unui terț autorizat în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, de a negocia un acord de interconectare cu solicitantul în cauză, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice interconectate cu rețeaua oricăreia dintre părți.”

Potrivit prevederilor de la Paragraful 1 „Asigurarea accesului și interconectării”, art. 100. „(1) *Autoritatea de reglementare ia toate măsurile necesare pentru a încuraja și, acolo unde este cazul, a asigura, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență, accesul și interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, exercitându-și atribuțiile într-un mod care să promoveze eficiența economică, concurența durabilă, instalarea rețelelor de foarte mare capacitate, investițiile eficiente și inovarea și să asigure maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali.*”

Prin decizia ANCOM nr. 147/2024¹, privind piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile, precum și de retragere a obligațiilor individuale existente, publicată în Monitorul Oficial al României cu nr. 224 în data de 18 martie 2024, au fost menținute, cu caracter tranzitoriu (pentru o perioadă de un an), obligațiile individuale ale furnizorilor desemnați ca având putere semnificativă pe piețele relevante identificate conform Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1085/2017, printre care și obligația de a oferi serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor în condiții de nediscriminare și transparență.

ANCOM (denumită în continuare și „Autoritatea”) a considerat că o perioadă de tranziție de un an reprezintă un termen rezonabil în care furnizorii care achiziționează servicii de terminare a apelurilor pot negocia, pe baze comerciale, achiziționarea în continuare a acestor servicii sau pot opta pentru variante alternative, cum ar fi interconectarea indirectă cu

¹ disponibilă la următoarea adresă: <https://www.ancom.ro/formdata-1130-48-2291>

alți furnizori care dispun de acordurile de interconectare și capacitatea necesară preluării traficului și transferării acestuia către destinațiile vizate.

Astfel, începând cu 18 martie 2024 au fost menținute pe o perioadă tranzitorie de un an obligațiile celor 29 de furnizori de a acorda accesul la propriile rețele publice de telefonie pentru terminarea apelurilor la puncte fixe, cu respectarea tuturor condițiilor stabilite prin Deciziile președintelui ANCOM nr. 14, 16-18, 20-36, 38, 39, 41-45/2018 privind desemnarea ca furnizori cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în rețelele publice de telefonie și impunerea unor obligații specifice modificate prin Deciziile președintelui ANCOM nr. 1153, 1156-1158, 1160-1177, 1179, 1180, 1182-1185/2018 privind stabilirea cerințelor tehnice armonizate pentru interconectarea IP în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, precum și a tarifelor corespunzătoare serviciilor asociate interconectării IP și colocării.

De asemenea, pentru aceeași perioadă tranzitorie, au fost menținute și obligațiile celor 4 furnizori de servicii de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile în rețelele publice de telefonie (Orange România, RCS & RDS-în prezent, Digi Romania, Telekom Romania Mobile Communications și Vodafone Romania) de a acorda accesul la propriile rețele publice de telefonie pentru terminarea apelurilor la puncte mobile cu respectarea tuturor condițiilor stabilite prin Deciziile președintelui ANCOM nr. 47-50/2018 privind desemnarea ca furnizori cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în rețelele publice de telefonie și impunerea unor obligații specifice modificate prin Deciziile președintelui ANCOM nr. 1146-1149/2018 privind stabilirea cerințelor tehnice armonizate pentru interconectarea IP în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, precum și a tarifelor corespunzătoare serviciilor asociate interconectării IP și colocării.

După finalizarea perioadei tranzitorii, începând cu data de 18 martie 2025, pentru furnizorii de servicii de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe, respectiv la puncte mobile în rețelele publice de telefonie, menționați în decizia ANCOM nr. 147/2024 privind piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile, precum și de retragere a obligațiilor individuale existente, încetează obligația de a oferi beneficiarilor serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile în condițiile specifice reglementărilor din deciziile individuale aferente, acestora fiindu-le aplicabile în continuare dispozițiile din legislația primară stabilite prin OUG 111/2011 și prevederile din Regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelilor și a serviciilor de comunicații electronice, stabilit prin Decizia ANCOM nr. 70/ 2023.

Totodată, furnizorii vor avea în continuare obligația de a practica, în relația cu alți furnizori, tarife de terminare a apelurilor reglementate la nivel european, prin prevederile Regulamentului Delegat 654/2021².

Conform prevederilor de la art. 8 alin. (1) din OUG 111/2011, *„ANCOM elaborează și actualizează, prin decizie, autorizația generală pentru tipurile de rețele și de servicii, prin care stabilește condițiile în care acestea pot fi furnizate, determinând astfel drepturile și obligațiile care revin furnizorilor fiecărui tip de rețea sau de serviciu.”* Astfel, prevederile din legislația primară stabilite prin OUG 111/2011 sunt completate cu prevederile de la art. 8 alin. (3) din Decizia ANCOM nr. 70/2023 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelilor și a serviciilor de comunicații electronice, Capitolul II, Secțiunea a 3-a: *„Cerințe privind notificarea”*.

² Regulamentul Delegat (UE) 2021/654 al Comisiei Europene din 18 decembrie 2020 de completare a Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile și a unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele fixe

Pentru a nu se crea eventuale sincope în procesul de interconectare a rețelelor, ca urmare a încetării obligațiilor furnizorilor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe și puncte mobile și pentru a asigura continuitatea în procesul de modernizare a rețelelor și infrastructurilor acestora și trecerea la tehnologiile noi bazate pe IP, este necesar ca ANCOM să mențină un cadru propice pentru realizarea interconectărilor, prin stabilirea unor recomandări de conduită în ceea ce privește interconectarea rețelelor.

Este cunoscut faptul că și în condițiile existenței reglementărilor specifice privind interconectarea, în trecut au existat dispute între operatori cu privire la modul optim de implicare în angajamentele privind interconectarea rețelelor, care au avut ca obiect, de cele mai multe ori, arhitectura conexiunilor de interconectare (care atunci când nu este optimizată din perspectiva legăturilor deținute de fiecare parte implicată în interconectare poate genera o debalansare a plăților între partenerii contractuali) sau au vizat tacticile aplicate de anumiți operatori de a tergiversa negocierile. Pentru a preveni apariția situațiilor de acest gen, în condițiile retragerii obligațiilor, devine oportună emiterea unor recomandări din partea autorității de reglementare, pentru a facilita succesul negocierilor.

Piețele relevante ale serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe, respectiv serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile nu mai sunt susceptibile de reglementare ex-ante potrivit Recomandării (UE) 2020/2245 a Comisiei din 18 decembrie 2020, prin urmare, așa cum a fost menționat în *Sinteza observațiilor la proiectul de decizie a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile, precum și de retragere a obligațiilor individuale existente*³, „pentru a se asigura că furnizorii de rețele publice de comunicații electronice vor beneficia de interconectarea cu alte rețele publice de comunicații electronice, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, după retragerea obligațiilor, precum și pentru a reduce durata necesară negocierii unui acord, Autoritatea va elabora și va publica pe pagina proprie de internet un ghid privind încheierea acordurilor de interconectare.”

Ghidul privind încheierea acordurilor de interconectare poate reprezenta totodată un mijloc necesar și eficient de implementare a unor acorduri de interconectare funcționale și de calitate. Ținând cont de reglementările tehnice specifice privind interconectările IP⁴ elaborate de autoritate și cu tarifele unice de terminare la puncte fixe și mobile reglementate la nivel european⁵, autoritatea de reglementare are în vedere elaborarea unui ghid care să sprijine concurența și să conducă deopotrivă la crearea condițiilor necesare operatorilor de rețele publice și furnizorilor de servicii pentru a inova și care să asigure deopotrivă maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali.

³ Documentul „Sinteza observațiilor”, publicat la adresa:

https://www.ancom.ro/uploads/forms_files/Sinteza_observatiilor_piete_relevante1705417476.pdf

⁴ „Cerințele tehnice armonizate la nivel național” privind interconectările IP

Capitolul 2. Principii de interconectare

2.1 Importanța interconectării și continuitatea principiilor statuate anterior

În opinia autorității, păstrarea la nivel de recomandare a reglementărilor anterioare cu privire la termenii și condițiile de realizare a interconectărilor ar putea oferi oportunități de interconectare pentru toți operatorii. În acest sens, susținem menținerea principiilor de bază referitoare la transparență și nediscriminare care au asigurat funcționarea mecanismului de stabilire a interconectărilor pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe/puncte mobile:

- I. Autoritatea recomandă principalilor operatori să publice pe paginile proprii de internet, într-un mod ușor accesibil din pagina principală, termenii și condițiile standard pentru interconectarea cu rețelele proprii (oferta de interconectare).
- II. Se recomandă să fie publicat un model de acord de interconectare și procedurile de negociere a acordului.
- III. Condițiile de interconectare nu ar trebui să discrimineze în mod nejustificat între operatori sau între operațiunile proprii ale unui furnizor și cele ale concurenților care solicită sau beneficiază de interconectare.
- IV. Tarifele pentru serviciile auxiliare de interconectare cu privire la furnizarea legăturilor de interconectare și a serviciilor de colocare ar trebui să fie echitabile și rezonabile, iar costurile totale ale acestora să fie cât mai echilibrate între părți.
- V. Să fie adoptate/menținute standarde de calitate și eficiență privind interoperabilitatea rețelelor și funcționalitatea serviciilor.

2.2 Condiții pentru interconectări eficiente

Potrivit prevederilor art. 4. alin. (1), pct. 29. din OUG 111/2011, interconectarea reprezintă „legătura fizică și logică realizată între rețele publice de comunicații electronice pentru a permite comunicarea dintre utilizatorii rețelelor sau accesul la servicii”.

Interconectarea cu rețelele dezvoltate la nivel național se recomandă să fie asigurată:

- în orice punct de acces al rețelei /punct de interconectare, fezabil din punct de vedere tehnic;
- în timp util, în condiții de eficiență;
- suficient de dezagregat pentru a evita tariful componentelor inutile;
- să fie acordat accesul la alte puncte de interconectare (neincluse în ofertă), dacă solicitantul plătește;
- să fie aplicate proceduri standard de interconectare.

Se recomandă publicarea pe pagina proprie de internet, respectiv includerea în acordurile de interconectare a procedurilor folosite pentru interconectare, definite ca standarde pentru demersurile pe care să le realizeze furnizorii de rețele care solicită interconectare. Asemenea proceduri ar trebui să descrie:

- solicitarea privind interconectarea și documentele aferente;
- furnizarea informațiilor bilaterale pentru interconectare;

- negocierea și încheierea acordului de interconectare;
- elaborarea soluției tehnice de interconectare, inclusiv a capacității angajate pentru interconectare;
- punerea la dispoziție a facilităților de interconectare;
- testarea interconectării.

Capitolul 3. Transparența informațiilor de interconectare

3.1 Publicarea ofertelor de interconectare

Autoritatea recomandă operatorilor mari (cu rețele dezvoltate la nivel național) menținerea ofertelor (de referință) privind interconectarea și asigurarea transparenței acestora prin publicarea pe pagina proprie de internet, într-o secțiune ușor accesibilă din pagina principală, pentru a asigura continuitatea demersurilor de interconectare inițiate, precum și pentru a facilita extinderea ecosistemului interconectărilor pe viitor.

În cadrul consultărilor derulate în contextul ultimei analize de piață (2023-2024), toți operatorii de rețele mobile și-au exprimat intenția de a continua să publice în mod voluntar oferta standard de referință pentru interconectare, după retragerea obligațiilor ex-ante de pe piața serviciilor de terminare a apelurilor, prin urmare există indicii privind menținerea transparenței în ceea ce privește condițiile tehnico-economice oferite pe piață și a unui mediu în care devine mai puțin probabil ca operatorii să recurgă la discriminare sau să adopte comportamente anticoncurențiale.

3.2 Conținutul ofertei de interconectare

Se recomandă ca **oferta de interconectare** să includă cel puțin următoarele aspecte:

a. Solicitarea accesului:

- punerea la dispoziția solicitanților a informațiilor privind utilizarea unui punct de contact dedicat;
- formularul „cerere de acces”, condițiile pentru aprobarea solicitării, termenul de comunicare a răspunsului, modalitățile de negociere a acordului de furnizare a serviciilor.

b. Termenii și condițiile pentru furnizarea accesului la rețea:

- informații **generale** referitoare la **punctele de acces (PoA)/interconectare (PoI)**: denumirea și amplasarea punctelor de acces;
- informații detaliate referitoare la fiecare punct de acces/interconectare (publicate pe o **pagină securizată de internet** a operatorului, la care solicitanții vor avea acces după semnarea unui acord de confidențialitate, după caz);
- orice standarde tehnice relevante pentru accesul la rețea (inclusiv orice restricții tehnice sau alte aspecte de securitate);
- facilități asociate necesare (legături de interconectare, servicii de colocare în punctele de acces);
- orice servicii auxiliare, suplimentare și avansate relevante necesare furnizării serviciilor;
- tarifele aplicabile, condițiile de plată și procedurile de facturare;
- definirea unor SLA-uri adecvate și a SLG aferente în cazul nerespectării SLA-urilor;

- procedura și cazurile de solicitare a constituirii unei scrisori de garanție bancară, termenele în care aceasta trebuie constituită, condițiile referitoare la actualizarea cuantumului, precum și cazurile în care încetează obligația de constituire a scrisorii de garanție bancară. Cuantumul scrisorii de garanție trebuie să fie rezonabil și raportat la valoarea estimată a serviciilor oferite în perioada de expunere la riscul de neplată.

c. Detalii privind procesele operaționale:

- comanda, acceptare/refuz comandă, planificarea instalării, instalare și testare;
- detalii privind testele de interoperabilitate necesare;
- specificațiile echipamentelor care vor fi utilizate în rețea;
- normele de alocare a spațiului între părți atunci când spațiile de colocare sunt limitate;
- reparații și întreținere.

d. Standarde de calitate privind funcționalitatea serviciilor

e. Măsurile privind asigurarea securității rețelelor și serviciilor (capacitatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice de a rezista, la un anumit nivel de încredere, oricărei acțiuni care afectează disponibilitatea, autenticitatea, integritatea sau confidențialitatea acestor rețele și servicii, a datelor stocate, transmise ori prelucrate sau a serviciilor aferente oferite de rețelele ori serviciile de comunicații electronice respective sau accesibile prin intermediul acestora), stabilite în acord cu reglementările în vigoare⁶.

3.3 Puncte de interconectare

Este recomandat ca orice parte care oferă/solicită interconectarea să furnizeze suficiente detalii privind accesul la punctele de interconectare și/sau la punctele de acces la rețea pentru a permite celeilalte părți să proiecteze soluția tehnică pentru implementarea interconectării. Detaliile care trebuie furnizate includ, dar nu trebuie să se limiteze la localizarea geografică (adresa) punctelor de acces (PoA) unde se dorește realizarea interconectării, legăturile și interfețele echipamentelor necesare realizării interconectării, calitatea serviciilor furnizate la punctul de interconectare, cerințele legate de serviciile auxiliare etc.

Locațiile punctelor de interconectare (POI) - pot fi incluse într-o anexă la oferta de interconectare, indicându-se caracteristicile și amplasarea acestora, aceste puncte putând fi modificate în urma unei notificări prealabile, într-un termen rezonabil, în funcție de dezvoltarea rețelelor.

Dotările specifice ale locațiilor POI (de exemplu, tipurile de echipamente disponibile, infrastructura necesară pentru conectarea legăturilor, accesul la cămine de vizitare pentru racordare) este indicat a fi puse la dispoziția solicitanților de interconectare.

În cazul operatorilor cu **rețele dezvoltate la nivel național** este necesară implementarea interconectării în minim 2 (două) puncte de acces (centre de colocare distincte) pentru **asigurarea redundanței geografice**. Astfel, o ofertă de interconectare a unui furnizor care deține o rețea extinsă la nivel național trebuie să prevadă accesul la un minim de 2 puncte de interconectare distincte (corespunzătoare cu 2 puncte de acces localizate în regiuni diferite) pentru implementarea interconectării.

⁶ A se vedea Decizia ANCOM nr.70/2024 privind securitatea rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice destinate publicului

Pentru operatorii cu o dezvoltare regională a rețelor (care dețin un număr mai mic de 5.000 de conexiuni), poate fi suficient să li se asigure accesul la un singur punct de acces local, prin interconectare în unul sau două PoI-uri locale, prin care să se asigure transportul apelurilor în întreaga rețea a furnizorului și să permită implementarea unui mecanism de redundanță locală la nivel de echipamente și/sau legături, în funcție de opțiunea beneficiarului.

3.4 Partajarea infrastructurii și colocarea

Este recomandată asigurarea accesului la serviciul de colocare în cazul unor solicitări rezonabile și fezabile din punct de vedere tehnic, în vederea implementării unei soluții de interconectare reciproc avantajoase, prin care să se asigure o balanță cât mai echilibrată a plăților pentru servicii asociate interconectării și informarea solicitantului referitor la partea care îi revine din costurile amenajării respectivului spațiu, însoțită de documentele justificative aferente, în situația primirii unei cereri de acces într-un spațiu special amenajat pentru colocarea echipamentelor beneficiarilor.

Se recomandă ca furnizorul de rețele de comunicații electronice să ofere beneficiarului de acces posibilitatea de a instala și conecta în spațiul colocat, orice echipament necesar în vederea interconectării. În plus, este indicat ca serviciul de colocare să fie oferit împreună cu orice alte facilități necesare disponibile pentru colocare ca de exemplu, electricitate, aer condiționat, căldură și facilități de mutare a echipamentelor.

Este indicat ca operatorii principali să includă în oferta privind interconectarea și să publice pe pagina proprie de internet, condițiile de acces la cel puțin o cameră de tragere pentru cabluri, aferentă fiecărui punct de acces la rețea, în care operatorul este prezent și în care s-ar putea realiza joncționarea fizică a legăturilor, pentru interconectarea IP cu rețeaua publică de telefonie pe care o operează.

De asemenea, se recomandă ca tarifele aplicate pentru asemenea servicii să fie echitabile și rezonabile, inclusiv pentru accesul de urgență al terților beneficiari, în vederea remedierii defectăunilor. Totodată, menținerea transparenței acestor informații în contextul dereglementării piețelor va contribui în mod semnificativ la păstrarea unui cadru competițional favorabil pieței.

Capitolul 4. Aspecte economice de interconectare

4.1 Tarife de terminare a apelurilor reglementate la nivel european

Prin Regulamentul Delegat (UE) 2021/654⁷ (obligatoriu începând cu data de 1 iulie 2021 pentru toți furnizorii de servicii de terminare din Uniunea Europeană), Comisia Europeană a stabilit tarifele maxime la nivelul Uniunii Europene pentru terminarea apelurilor la puncte fixe, respectiv pentru terminarea apelurilor la puncte mobile, acest act normativ având o aplicabilitate directă care nu necesită transpunere în dreptul național al niciunui stat din Uniunea Europeană.

⁷ Regulamentul Delegat (UE) 2021/654 al Comisiei Europene din 18 decembrie 2020 de completare a Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile și a unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele fixe (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32021R0654>).

Potrivit actului normativ indicat, tariful pentru terminarea apelurilor la **puncte mobile** este de **0,2 eurocenti/minut** (fără TVA) începând cu 1 ianuarie 2024 iar tariful pentru terminarea apelurilor la **puncte fixe** este de **0,07 eurocenti/minut** (fără TVA) începând de la 1 ianuarie 2022. Astfel, este eliminat riscul unor tarife excesive de terminare a apelurilor, care a reprezentat cea mai gravă amenințare la adresa concurenței pe aceste piețe.

ANCOM a publicat pe pagina sa de internet un document de clarificare („[Întrebări frecvente](#)”) în care explică pe larg domeniul de aplicare al Regulamentului, calendarul aplicării tarifelor precum și excepțiile permise de Regulament în ceea ce privește tarifarea apelurilor care sunt originare din afara Spațiului Economic European (SEE).

Regulamentul Delegat (UE) 2021/654, în lumina considerentelor (10) și (11), exceptează, în anumite condiții, apelurile originare de la numere din țări terțe (însemnând țări din afara UE) și terminate la un număr din UE, de la aplicarea tarifelor reglementate prin acest act normativ. Astfel, Regulamentul conferă oricărui operator din UE posibilitatea aplicării unor tarife de terminare diferențiate în raport cu originea internațională, pentru apelurile care provin de la numere din afara UE, dacă niciuna dintre condițiile prevăzute la literele a) și b) ale art. 1 alin. (4) din Regulament nu este îndeplinită.

4.2 Servicii auxiliare de interconectare necesare pentru implementarea arhitecturii de interconectare

Accesul la facilitățile de interconectare reprezintă o condiție prealabilă necesară pentru menținerea unei piețe competitive. Din acest punct de vedere, autoritatea de reglementare consideră echitabilă repartizarea costurilor legăturilor de interconectare între operatorii parteneri, pornind de la ipoteza că în cele din urmă utilizatorii finali ai ambilor operatori vor beneficia.

Se recomandă păstrarea aceluiași categorii de servicii de la punctele 1-5 (cu tarificare o singură dată) respectiv serviciile de la pct. 6 (cu tarificare recurentă) furnizate și în contextul reglementărilor anterioare privind punerea în aplicare a obligațiilor furnizorilor SMP:

1. Configurarea / reconfigurarea / desființarea unui partener de interconectare în punctul de acces (PoA);
2. Instalarea / reconfigurarea / dezinstalarea unei legături;
3. Instalarea / dezinstalarea unui echipament de transmisiuni;
4. Modificări de capacitate de interconectare (creștere / descreștere);
5. Reconectarea unui serviciu suspendat;
6. Servicii de închiriere (legături de interconectare etc.);

Se recomandă ca serviciile de la pct. 1-2 să fie tarificate doar în cazul în care legăturile de interconectare sunt configurate unidirecțional.

În ceea ce privește tarifele serviciilor de la pct. 6, se recomandă să fie calculate ponderat, în funcție de volumele de trafic schimbate între părți, în cazul legăturilor de interconectare configurate bidirecțional.

Referitor la porturile de interconectare, închirierea, instalarea/reconfigurarea, respectiv dezinstalarea acestora nu poate fi tarifată, quantumul acestor tarife fiind inclus în tarifele maxime de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, potrivit Regulamentului Delegat (UE) 2021/654.

Este indicată **realizarea interconectărilor folosind legături private**, în măsură să asigure calitatea serviciilor și securitatea rețelelor, prevenind astfel accesul terților prin interfețe neautorizate.

Pentru implementarea legăturilor de interconectare sunt recomandate tehnologiile Fast Ethernet sau Gigabit Ethernet, pe suport de cupru - cu cablu UTP cat. 5 sau 6 sau fibră optică. Astfel, pentru conexiunea pe cablu de cupru UTP cat. 5e și cat. 6, interfața fizică minimă luată în considerare este de 100Mbps și pentru conexiunea pe fibră optică (FO) interfața este Gigabit Ethernet de 1GbE sau 10GbE, în raport cu care se poate defini capacitatea angajată („throughput”).

Pe de altă parte, pentru implementarea interconectării este necesar ca fiecare operator să realizeze în cadrul propriei rețele legătura IP între punctul de interconectare fizică IP și punctul de interconectare VoIP (punctul de acces în rețea).

4.3 Principiul eficienței economice aplicat în implementarea arhitecturii de interconectare

Ca principiu general, tarifele pentru serviciile auxiliare ar trebui să reflecte costurile echitabile și rezonabile pentru instalarea legăturilor.

O metodă de a se asigura că tarifele pentru legăturile de interconectare nu sunt majorate artificial este de a oferi beneficiarului opțiunea de a instala el însuși legăturile, inclusiv prin lucrări la sediul operatorului căruia i s-a solicitat interconectarea. Lucrările efectuate în incinta sa pot fi monitorizate de către operatorul existent, pentru a evita disputele legate de lucrări necorespunzătoare.

Cea mai simplă și, probabil, cea mai comună metodă de repartizare a costurilor legăturilor de interconectare este ca fiecare operator să plătească costurile legăturilor sale de interconectare până la punctul de interconectare (POI). Deoarece POI-urile sunt adesea situate în interiorul sau în apropierea centrului de interconectare al operatorului principal, această metodă poate impune costuri semnificative unui nou operator. Cu toate acestea, în cadrul acestei abordări, noul operator poate decide cum să își configureze rețeaua pentru a-și limita/optimiza costurile.

Se recomandă ca opțiune prioritară interconectarea directă (atât în locații proprii ale deținătorilor de rețele interconectate, cât și în cadrul unor centre neutre de colocare, dacă este fezabil din punct de vedere tehnic), întrucât presupune stabilirea unor conexiuni mai scurte între rețele, care asigură o livrare a datelor mai rapidă, costuri mai mici generate de legăturile scurte, precum și probabilitatea mai mică a apariției congestiilor, datorită numărului mai mic de routere prezente pe acea legătură.

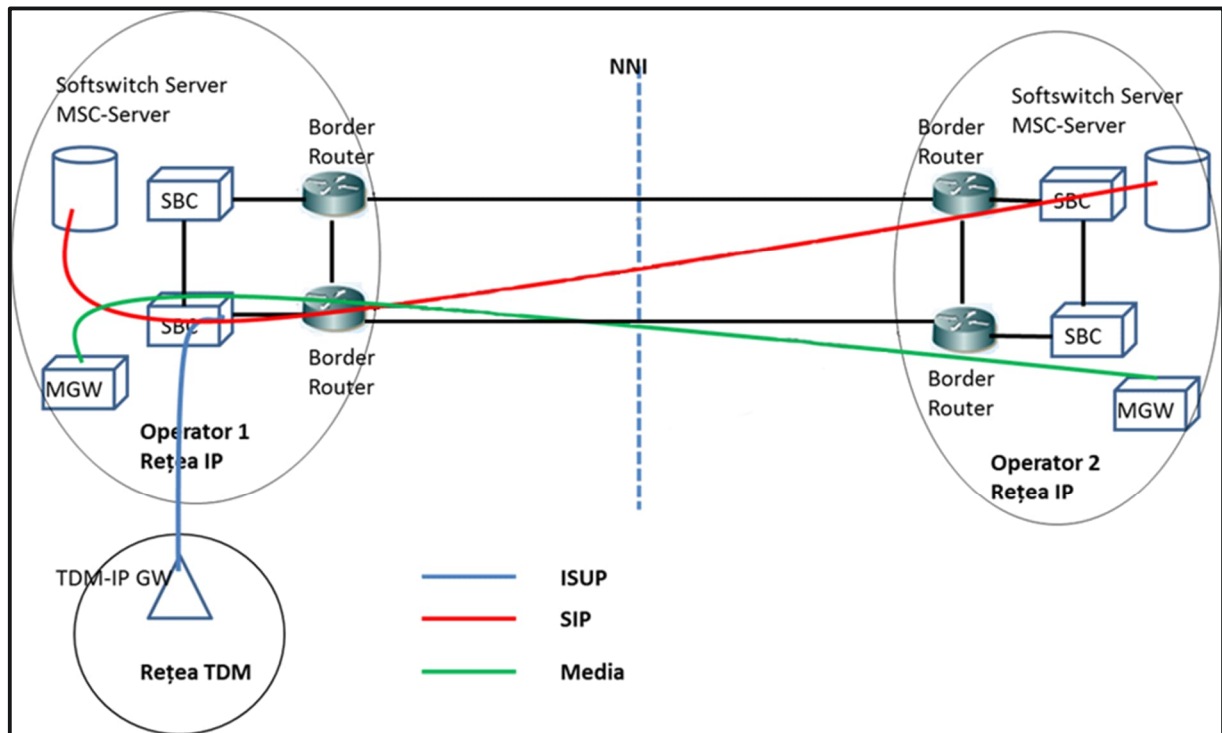
Totuși, interconectarea indirectă (prin tranzit) poate fi o soluție mai adecvată în cazul în care volumul de trafic schimbat între rețele este mic (nejustificându-se astfel costul unei interconectări directe) sau în cazul unei interconectări cu un operator a cărui rețea se află la o distanță considerabilă, legătura fizică dintre aceștia fiind imposibil de realizat.

Capitolul 5. Condiții tehnice și operaționale de furnizare a serviciilor

Autoritatea consideră că implementarea/menținerea unor condiții tehnice recomandate în ceea ce privește interconectările și monitorizarea unor indicatori de calitate privind funcționalitatea acestora sunt necesare pentru a permite funcționarea optimă a rețelelor de comunicații electronice interconectate și livrarea serviciilor corespunzătoare la anumite standarde de calitate.

Pentru interconectările noi **se recomandă implementarea unei arhitecturi bazate pe „configurația generală de referință privind interconectarea IP”⁸** (prezentată în figura de mai jos) și respectarea „cerințelor tehnice armonizate pentru interconectarea IP în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe și mobile în rețelele publice de telefonie”, detaliate la punctele următoare, precum și includerea acestora în oferta de interconectare pentru furnizarea serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe sau la puncte mobile.

Fig. Configurația generală de referință privind interconectarea IP.

5.1 Standarde tehnice de interconectare și interoperabilitate

Se recomandă implementarea interfeței rețea-rețea („NNI”) pe baza funcțiilor de graniță ale echipamentelor/platformelor virtualizate de tip **SBC** pentru integrarea controlului mesajelor de semnalizare și a fluxurilor media (voce) utilizate de comunicațiile interactive, configurate ca „**Back-to-Back User Agent - B2BUA**”, care să suporte un set minim de funcții, după cum urmează:

- ascunderea topologiei rețelei („topology hiding”);
- translatarea adreselor de rețea (NAT – „Network Address Translation”);
- filtrarea traficului („filtering back directional traffic”);
- implementarea unei liste complete de control al accesului (ACL– „Access Control List”);
- asigurarea suportului necesar pentru servicii de voce, fax, DTMF („Dual-Tone Multi-Frequency signaling”), redirectionarea apelurilor (Call Forwarding), prezentarea

⁸Potrivit documentului Referat de aprobare la măsurile Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de identificare și reglementare a cerințelor tehnice armonizate pentru interconectarea IP în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe și mobile în rețelele publice de telefonie precum și de reglementare a tarifelor corespunzătoare serviciilor asociate interconectării IP și colocării, punctul 5.3. Configurația generală de referință pentru interconectarea IP, publicat la adresa https://www.ancom.ro/uploads/forms_files/Referat-aprobare-IP-IC1548935440.pdf.

identificării liniei apelante (CLIP - „calling line identity presentation”), restricționarea identificării liniei apelante (CLIR - „Calling Line Identification Restriction”);

- transcodarea media;
- asigurarea securității rețelei.

1. **La nivelul** interfeței rețea-rețea (NNI) se vor utiliza cel puțin 2 (două) adrese IP diferite pentru a separa traficul de semnalizare de traficul de voce.

2. **SBC-ul trebuie configurat să suporte alte tipuri de servicii cum ar fi apelurile de urgență, 112 :**

Se recomandă asigurarea accesului la serviciile de urgență 112 prin utilizarea aceluiasi suport de transport cu serviciile de terminare a apelurilor către numerele geografice, independente de locație ori numerele naționale scurte de forma 19vx sau 19vxy, unde v=0-4, pentru servicii de interes public la nivel național sau pentru servicii de interes general, prin **prioritizarea traficului către 112**, în conformitate cu prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 1023/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3. **Utilizarea protocolului de semnalizare SIP IETF (RFC 3261)** ca protocol **standard de bază la nivel național, care să** suporte, dacă este necesar, extensiile prevăzute de specificațiile:

a) 3GPP (TS 24.229)⁹ pentru interconectarea cu rețele IMS bazate pe SIP și SDP;

b) SIP-I: (ITU-T Q.1912.5 Anexa C) - ISUP integrat în SIP, necesar pentru interconectarea unor rețele hibrid, IP-TDM, recomandabil în conformitate cu specificațiile 3GPP (TS 29.235)¹⁰.

4. **Transportul SIP peste interfața rețea-rețea (NNI) ar trebui să utilizeze protocolul UDP sau TCP**, iar utilizarea altor protocole de transport pentru semnalizare (SCTP spre exemplu) ar trebui să facă obiectul acordului părților.

5. **Interconectarea IP va suporta la nivel de interfață rețea-rețea (NNI) aceeași plajă de numerotație** ca interconectarea bazată pe tehnologiile tradiționale.

6. **Interfața fizică utilizată la punctul de interconectare va fi: gigabit-Ethernet (1GE) sau 10 gigabit-Ethernet (10GE), în conformitate cu familia de standarde IEEE 802.3.** Pentru a maximiza resursele, aceeași conexiune va fi utilizată pentru traficul care aparține ambilor operatori, prin intermediul unei singure rețele locale virtuale (VLAN), cu excepția cazului în care se convine altfel.

7. Folosirea cu prioritate a **codecului G.711 A-Law**, la nivelul interfeței rețea-rețea (NNI), în conformitate cu recomandarea ITU-T G. 711 *Pulse code modulation (PCM) of voice frequencies, A-Law (Uncompressed codec transport)*, asociat cu un interval de pachetizare de 20ms. În plus,

- pentru soluția de interconectare IP între operatorii care furnizează servicii de telefonie la puncte mobile, se recomandă a se folosi principiul **TrFO** (negocierea codecurilor la nivel de terminal fără transcodare), care să permită furnizarea de servicii pe piața cu amănuntul în condiții de nediscriminare privind calitatea serviciilor puse la dispoziția utilizatorilor finali

⁹ Specificația 3GPP TS 24.229 „IP multimedia call control protocol based on Session Initiation Protocol (SIP) and Session Description Protocol (SDP)”, V15.3.0 (2018-06).

¹⁰ Specificația 3GPP TS 29.235 „Interworking between SIP-I based circuit-switched core network and other networks”, (Release 13)-3GPP Technical Specification Group Core Network and Terminals, V13.1.0 (2016-03).

- la interconectarea dintre rețele mobile, acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic, se recomandă **prioritizarea codec-urilor de „bandă largă”**, care pot asigura o calitate vocală mai bună
- se recomandă ca principiu general, **minimizarea proceselor de transcodare** în conformitate cu recomandările i3 Forum din documentul „Voice over IPX”, ediția 3.0, mai 2012

9. Furnizarea serviciilor suplimentare

▪ **serviciile CLIR /CLIP** se recomandă a fi furnizate în conformitate cu recomandările **IETF RFC3323** „Privacy Mechanism for SIP (CLIP/CLIR)” și **IETF RFC 3325** „Private Extensions to the Session Initiation Protocol (SIP) for Asserted Identity within Trusted Networks”.

▪ **semnalele DTMF** se recomandă să fie transmise în conformitate cu recomandările IETF RFC 2833¹¹ și IETF RFC 4733¹² sau în aceeași bandă cu semnalul audio, cu condiția utilizării unui codec G711 (inband) fără compresie;

▪ furnizarea **Call Forwarding** se recomandă a se realiza în conformitate cu **recomandarea IETF RFC 5806** „*Diversion Indication in SIP*”;

▪ pentru furnizarea serviciului „**Fax over IP**” se recomandă **utilizarea standardului T.38**, („Out of band”)¹³ sau a standardului G.711 (pass-through)¹⁴. De asemenea, dacă nu sunt necesare caracteristicile suplimentare furnizate de RTP, este **preferabil să se utilizeze UDPTL pentru transmiterea datelor T.38**.

5.2 Parametri tehnici de calitate a serviciilor de interconectare (QoS)

În ceea ce privește parametrii de calitate (QoS) aferenți planului de transport al rețelelor interconectate, măsurabili end-to-end (UNI-to-UNI), este necesară urmărirea și respectarea valorilor recomandate de organisme de standardizare (ITU- T, Rec Y.1541):

- a) IPTD (Delay) ≤ 100 ms;
- b) IPDV (Jitter) ≤ 50 ms;
- c) IPLR (Packet loss) $\leq 0,1$ %;

Ținând cont de ghidul privind aplicarea recomandării ITU-T Rec. Y.1541 în ceea ce privește planificarea rețelelor pentru obținerea unei **întârzieri satisfăcătoare**, din Anexa II, „*Guidance on one-way delay for voice over IP*” la Recomandarea ITU-T G.114 (01/2003), precum și de bunele practici dezvoltate de către operatori până în prezent, rezultă că este necesar ca transportul pachetelor de voce (IP) prin interfața rețea-rețea (NNI) să se asigure fără a afecta în mod semnificativ calitatea serviciului end-to-end.

¹¹ IETF RFC 2833 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals.

¹² IETF RFC 4733 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals.

¹³ Ținând cont de specificațiile elaborate de i3 Forum în colaborare cu SIP Forum, în documentul „*Technical Specification for Fax over IP service*” (Release 2.0, May 2012 și de recomandările **i3 forum** din documentul „*Technical Interconnection Model for International Voice Services*”, (Release 6.0) May 2014.

¹⁴ În condițiile prezentate la nota de subsol nr.55.

Referitor la parametrii de calitate **IPTD (Delay)**¹⁵, **IPDV (Jitter)**¹⁶, **IPLR (Packet Loss)**, **IPER (Packet Error)** măsurabili la nivelul interfeței de interconectare (**NNI-to-NNI/SBC-to-SBC**), se pot stabili **valori de referință mai reduse față de cele standard** (măsurabile UNI-to-UNI definite prin ITU –T G.114, ITU- T Y.1541), după cum urmează:

- a) **Delay** (întârzierea) ≤ 50 ms;
- b) **Jitter** (variația întârzierii) ≤ 20 ms;
- c) **Packet loss** ≤ 0.01 %;
- d) **Packet error** $\leq 10^{-4}$.

Aceste valori pot fi ajustate în raport cu arhitectura de interconectare implementată de operatori în cadrul unui acord și în raport cu cele mai bune practici în domeniu.

Este recomandată **monitorizarea parametrilor rețelei** în vederea **prevenirii situațiilor de congestie** sau de deteriorare a performanței rețelei iar măsurile necesare în cazul apariției congestiei se recomandă să fie transparente. Cea mai eficace soluție pentru evitarea congestiei este bazată pe alocarea de resurse suficiente atât în rețea cât și în punctele de interconectare, printr-o dimensionare corespunzătoare a capacității angajate de interconectare, în raport cu volumele de trafic previzionate.

Se recomandă **să fie mărită, în mod dinamic, capacitatea angajată de interconectare** până la un nivel adecvat dacă, într-o perioadă de observație de cel mult 3 luni, se constată (de către oricare dintre părțile implicate în interconectare) o creștere cu 10% sau mai mult a numărului de apeluri simultane înregistrate la ore de vârf pe legătura de interconectare respectivă sau este previzionată o asemenea creștere în următoarele 3 luni.

5.3 Indicatori de performanță privind calitatea interconectărilor (KPI)

În legătură cu furnizarea serviciului de interconectare se recomandă să fie definiți și măsurați (lunar sau trimestrial), ca medie sau procentual, după caz, indicatori de performanță în ceea ce privește termenul de răspuns la o comandă, termenul de furnizare a serviciului, termenul de remediere a defectărilor etc.

Metodele utilizate pentru monitorizarea indicatorilor KPI, precum și intervalul acceptabil pentru valorile KPI ar trebui specificate în acordul de interconectare.

În plus, se recomandă definirea unor SLA-uri pentru a garanta calitatea serviciului, disponibilitatea acestuia, timpul de răspuns la incidente etc.

¹⁵ Măsurătorile se pot efectua între punctele de interconectare prin monitorizarea pasivă a semnalului și a traficului media. Măsurătorile pot fi efectuate prin analize individuale sau prin funcționalități ale SBC-urilor. Întârzierea într-un singur sens se poate determina pe baza protocolul RTCP, aceasta măsurându-se separat pentru fiecare sens al fluxului de voce:

1. De intrare - de la partea opusă către partea care efectuează măsurătoarea
2. De ieșire - din rețeaua în care se efectuează măsurătoarea către partea opusă

¹⁶ În concordanță cu specificațiile ITU-T Y.1541, această diferență de întârziere nu trebuie să depășească 50ms pentru 99.99% din valorile măsurate. Măsurătorile pot fi efectuate prin analize individuale sau prin funcționalități ale SBC-urilor. Jitter-ul este obținut din informațiile RTCP precum și prin analiza timpilor de sosire a pachetelor fluxului RTP. Acest parametru se măsoară separat pentru fiecare sens al fluxului de voce:

1. De intrare - de la partea opusă către partea care efectuează măsurătoarea
2. De ieșire - din rețeaua în care se efectuează măsurătoarea către partea opusă

Capitolul 6. Demersuri de interconectare

6.1 Negocierea acordurilor de interconectare

Un operator **beneficiază de dreptul de a negocia un acord de interconectare dacă s-a notificat la ANCOM ca furnizor de rețele** de comunicații electronice în conformitate cu regimul de autorizare generală (stabilit prin Decizia ANCOM nr. 70/2023 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice) **și deține un certificat-tip de furnizor** (obținut în urma notificării) **în care se menționează dobândirea acestui drept.**

Pe de altă parte, potrivit prevederilor de la Art.29. al Deciziei ANCOM nr. 70/2023, Capitolul III, Secțiunea a 3-a: „*Condiții specifice furnizării de rețele de comunicații electronice*”, Paragraful 1 – „*Interconectarea rețelelor*”,

„(1) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice are obligația, la cererea unui terț furnizor, de a negocia cu solicitantul în cauză condițiile tehnice și economice ale unui acord de interconectare, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice interconectate cu rețeaua oricăreia dintre părți.

(2) Negocierile prevăzute la alin. (1) se realizează pe baza principiului bunei-credințe, într-un termen rezonabil, care se apreciază de la caz la caz, ținându-se cont de reglementările specifice stabilite de ANCOM, părțile fiind ținute să își comunice argumentele propunerilor înaintate, respectiv motivele respingerii propunerilor celeilalte părți. Furnizorii trebuie să depună toate diligențele în vederea încheierii acordului de interconectare, dând dovadă de rezonabilitate, disponibilitate și promptitudine.

(3) Informațiile obținute înaintea, în timpul sau după finalizarea negocierilor unui acord de interconectare trebuie utilizate numai în scopul în care au fost furnizate, iar confidențialitatea informațiilor transmise sau stocate va fi respectată în toate cazurile. Aceste informații nu pot fi divulgate către niciun terț, în special către alte departamente, filiale, sedii secundare sau parteneri ai furnizorului care oferă interconectare, care ar obține astfel un avantaj de ordin competitiv, cu excepția informațiilor solicitate de Autoritate, potrivit dispozițiilor capitolului IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

(4) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului au obligația de a respecta toate măsurile luate de ANCOM pentru a încuraja și, acolo unde este cazul, a asigura interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, cu respectarea principiilor eficienței economice, promovării concurenței, investițiilor eficiente, inovării și maximizării beneficiilor utilizatorilor finali, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011.”

În ceea ce privește acordurile de interconectare transfrontaliere, conform considerentului 143 din Codul European al Comunicațiilor Electronice: „Pe o piață deschisă și concurențială nu ar trebui să existe nicio restricție care să împiedice întreprinderile să negocieze acorduri de acces și de interconectare între ele, în special acorduri transfrontaliere, cu condiția respectării normelor în materie de concurență prevăzute în TFUE. În contextul realizării unei veritabile piețe paneuropene mai eficiente, cu o concurență efectivă, care să ofere mai multe alternative și servicii mai competitive pentru utilizatorii finali, întreprinderile care primesc o cerere de acces sau de interconectare din partea altor întreprinderi care sunt supuse autorizării generale pentru a furniza publicului rețele sau servicii de comunicații

electronice ar trebui, în principiu, să încheie astfel de acorduri în condiții comerciale și să le negocieze cu bună-credință.”

Se recomandă ca negocierile, derulate în conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare, să aibă ca obiectiv încheierea unor acorduri în condiții contractuale echitabile care să permită beneficiarilor furnizarea unor servicii competitive pe piețele cu amănuntul. Acestea ar trebui să asigure o flexibilitate în ceea ce privește ajustarea termenilor contractuali în funcție de modificări ale circumstanțelor externe, conferind furnizorilor posibilitatea de recuperare a costurilor realizate pentru implementarea acordului, în perioada derulării acestuia. În absența unei asemenea flexibilități, se poate produce un dezechilibru economic între părțile contractante care, în final, poate determina disfuncționalitatea acordului.

În plus, Autoritatea consideră că stabilirea unor perioade contractuale care să nu fie excesiv de scurte sau prea lungi, ale unor termene de preaviz rezonabile, care să permită planificarea activităților în mod adecvat, evitarea unor clauze de exclusivitate care să determine constrângeri ale beneficiarului în ceea ce privește derularea propriilor strategii și politici comerciale, pot conduce la crearea unui cadru concurențial sănătos.

Se impune ca toți operatorii implicați **să ia toate măsurile necesare pentru a proteja informațiile de natură confidențială, tehnice sau economice, dobândite de la terți în procesul de negociere a acordurilor** de interconectare sau în contextul procedurilor de implementare a interconectărilor și să le folosească doar în scopul pentru care au fost obținute.

6.2 Acorduri standard de interconectare

Pentru operatorii care în trecut s-au bazat în negocierile privind interconectarea pe propriile acorduri standard de interconectare, implementate ca urmare a unor obligații de reglementare, se recomandă asigurarea unei continuități în utilizarea acestora.

În plus, principiul bunei credințe adoptat de fiecare operator în negocierea clauzelor contractuale specifice, poate susține în mod semnificativ demersurile pentru încheierea eficientă a acordurilor de interconectare. Operatorii își cunosc rețelele și cerințele operaționale mai bine decât autoritățile de reglementare și dispun de informațiile tehnice necesare pentru a pune în aplicare acorduri de interconectare eficiente. Aceștia pot valorifica totodată experiența în elaborarea și implementarea acordurilor standard de interconectare, dobândită în perioada reglementărilor anterioare pe această piață.

Chiar și în condițiile publicării de către Autoritate a unor recomandări generale privind facilitarea demersurilor de interconectare a rețelelor, există riscul unor dispute între operatori, a căror soluționare formală poate cauza anumite întârzieri în procesul negocierii, în cazul înaintării unor asemenea sesizări. În acest context, dacă se vor înregistra blocaje repetate în negocierea acordurilor la nivelul pieței, Autoritatea va analiza oportunitatea publicării unui *acord standard de interconectare*.

6.3 Rolul autorității de reglementare

ANCOM va monitoriza în continuare acordurile de interconectare încheiate între furnizorii de rețele de comunicații electronice, pentru a se asigura că mecanismul interconectărilor funcționează în mod eficient pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe/puncte mobile, chiar și în contextul ridicării reglementărilor ex-ante.

În acest scop, Autoritatea reamintește furnizorilor că obligația de a transmite ANCOM copii de pe acordurile de interconectare se va menține și după data de 18 martie 2025.

Astfel, potrivit prevederilor art. 24, alin. (1), lit. d) din Decizia ANCOM nr. 70/2023, toți furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care au încheiate acorduri de interconectare au obligația de a transmite Autorității o copie a fiecăruia dintre aceste acorduri, în termen de 10 zile de la data încheierii, precum și toate informațiile referitoare la modificarea sau la încetarea fiecărui acord, însoțite de actele doveditoare, în termen de 10 zile de la data la care a survenit modificarea ori încetarea.

Obligația de transmitere către ANCOM a documentelor mai sus precizate revine, individual, fiecărei părți contractante, iar documentele trebuie transmise prin intermediul aplicației de raportare date, disponibilă pe pagina de internet a ANCOM la adresa: <https://statistica.ancom.ro/sscpds/raporteaza>.

6.4 Soluționarea litigiilor

ANCOM poate soluționa sesizări ale operatorilor prin intermediul procedurii administrativ-jurisdicționale descrise la Capitolul II din [Decizia președintelui ANCOM nr. 480/2010 privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații](#), reglementată de dispozițiile capitolului VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) este instituția care promovează interesele utilizatorilor de servicii de comunicații electronice, servicii poștale și servicii digitale în contextul tranziției la societatea Gigabit, prin valorificarea optimă a mixului de instrumente de administrare și reglementare aflate la dispoziția Autorității. Pentru mai multe detalii despre activitatea ANCOM vizitați www.ancom.ro, infocentru.ancom.ro, www.portabilitate.ro și www.veritel.ro. Pentru a testa și monitoriza calitatea serviciului de internet, accesați www.netograf.ro. Pentru a consulta acoperirea cu semnal mobil a localităților, drumurilor naționale și județene din România, accesați www.aisemnal.ro.